

Vlaams Ministerie
van Onderwijs en Vorming

Onderwijsinspectie
Hendrik Consciencegebouw
Koning Albert II-laan 15
1210 BRUSSEL

doorlichtingssecretariaat@ond.vlaanderen.be
www.onderwijsinspectie.be

Verslag over de doorlichting van het Freinetatheneum De Wingerd te Gent

Hoofdstructuur so

	Pedagogische eenheid	112102a-112102b
	Instellingsnummer	112102b
	Instelling	Freinetatheneum De Wingerd
adjunct-directeur		Geert Baudoncq
adres		Neermeerskaai 1A te Gent
telefoon		09 234 12 53
fax		09 225 50 24
e-mail		wingerd@gent.be
website/URL		http://www.dewingerdfreinet.be
	Bestuur van de instelling	Stad Gent – Departement Onderwijs en Opvoeding
adres		Keizer Karelstraat 1 9000 GENT
	Scholengemeenschap	111542 - SG Artevelde te GENT
adres		Keizer Karelstraat AC Portus - 5 1 - 9000 GENT
	CLB	114231 - Interstedelijk CLB Gent te GENT
adres		Jubileumlaan 215 - 9000 GENT
	Dagen van het doorlichtingsbezoek	10/05/2012, 11/05/2012, 14/05/2012, 15/05/2012
	Einddatum van het doorlichtingsbezoek	15/05/2012
	Datum bespreking verslag met de instelling	21/06/2012
	Samenstelling inspectieteam	
	Inspecteur-verslaggever	Liesbet Waumans
	Teamleden	Jan Meers Herman Ros
	Deskundige(n) behorend tot de administratie	nihil
	Externe deskundige(n)	nihil

INHOUDSOPGAVE

INLEIDING	3
1. SAMENVATTING	5
2. FOCUS VAN DE DOORLICHTING	6
2.1 Structuuronderdelen/vakken in de focus	6
2.2 Procesindicatoren of -variabelen in de focus	6
3. VOLDOET DE SCHOOL AAN DE ERKENNINGSVOORWAARDEN?	7
3.1 Latijn in de basisoptie Latijn, in de tweede graad aso Latijn en in de derde graad aso Latijn-moderne talen en Latijn-wiskunde	7
3.2 Nederlands in 1A, in de basisopties Latijn, Moderne wetenschappen, Artistieke vorming, in de tweede graad aso Latijn, Wetenschappen, Humane wetenschappen en in de derde graad aso Latijn-wiskunde, Latijn-moderne talen, Wetenschappen-wiskunde, Moderne talen-wetenschappen en Humane wetenschappen.....	9
3.3 Wiskunde in de tweede graad aso Latijn, Wetenschappen en Humane wetenschappen en in de derde graad aso Latijn-wiskunde en wetenschappen-wiskunde	10
4. BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?	11
4.1 Begeleiding	11
4.2 Evaluatie	12
5. ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL	14
6. STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL	16
6.1 Wat doet de school goed?	16
6.2 Wat kan de school verbeteren?	16
6.3 Wat moet de school verbeteren?	16
7. ADVIES	17
8. REGELING VOOR HET VERVOLG	17

INLEIDING

Dit verslag is het resultaat van de doorlichting van uw instelling¹ door de onderwijsinspectie van de Vlaamse Gemeenschap. Het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 geeft haar de opdracht hiertoe.

Tijdens een doorlichting gaat de onderwijsinspectie na of de instelling de erkenningsvoorwaarden respecteert, of ze op systematische wijze haar eigen kwaliteit bewaakt en of ze zelfstandig de tekorten kan remediëren.

Het advies in dit verslag heeft betrekking op alle erkenningsvoorwaarden uitgezonderd de voorwaarden betreffende hygiëne, veiligheid en bewoonbaarheid.

Vanaf het schooljaar 2011-2012 vindt de controle op de erkenningsvoorwaarden betreffende bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne gelijktijdig met de doorlichting plaats. Deze controle op bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne resulteert in een afzonderlijk verslag. Alle verslagen worden gepubliceerd op www.doorlichtingsverslagen.be.

Het referentiekader dat de onderwijsinspectie gebruikt bij een doorlichting is opgebouwd rond de componenten context, input, proces en output:

- context: de omgevingskenmerken en de kenmerken van administratieve, materiële, bestuurlijke en juridische aard die de instelling karakteriseren
- input: kenmerken van het personeel en van de leerlingen of cursisten van de instelling
- proces: initiatieven die een instelling neemt om output te realiseren, rekening houdend met haar context en input
- output: de resultaten die de instelling met haar leerlingen of cursisten bereikt.

Meer info over het CIPO-referentiekader vindt u op www.onderwijsinspectie.be.

De doorlichting bestaat uit drie fases: het vooronderzoek, het doorlichtingsbezoek en de verslaggeving.

Tijdens het vooronderzoek selecteert de onderwijsinspectie de onderwijsdoelstellingen en de procesindicatoren of -variabelen die het inspectieteam onderzoekt tijdens het doorlichtingsbezoek.

Tijdens het doorlichtingsbezoek verzamelt het inspectieteam bijkomende informatie via observaties, gesprekken en analyse van documenten.

Het resultaat van de doorlichting is het doorlichtingsverslag.

Het doorlichtingsverslag vangt aan met een voor het brede publiek toegankelijke samenvatting. Het vervolgt met een beschrijving van de doorlichtingsfocus.

Tijdens een doorlichting zoeken de onderwijsinspecteurs een antwoord op drie onderzoeksvragen:

- In welke mate voldoet de instelling aan de onderwijsdoelstellingen? (het erkenningsonderzoek)
- In welke mate onderzoekt en bewaakt de instelling op een systematische manier de kwaliteit van de processen zodat deze bijdragen tot het bereiken/nastreven van de onderwijsdoelstellingen? (het kwaliteitsonderzoek)
- Is er in de instelling een algemeen beleid dat het mogelijk maakt om zelfstandig tekorten weg te werken? (het onderzoek 'algemeen beleid')

In drie hoofdstukken geeft de onderwijsinspectie een antwoord op deze vragen.

¹ Instelling: onderwijsinstelling of CLB (Decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs, artikel 2, 11°). Onderwijsinstelling: een pedagogisch geheel waar onderwijs georganiseerd wordt en waaraan een uniek instellingsnummer toegekend is (Decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs, artikel 2, 13°).

Om de kwaliteit van de processen in kaart te brengen gebruikt de onderwijsinspectie een kwaliteitswijzer. Het inspectieteam gaat met de kwaliteitswijzer na of de instelling bij haar activiteiten aandacht heeft voor

- doelgerichtheid: welke doelen stelt de instelling voorop?
- ondersteuning: welke ondersteunende initiatieven neemt de instelling om efficiënt en doelgericht te werken?
- doeltreffendheid: worden de doelen bereikt en gaat de instelling dit na?
- ontwikkeling: heeft de instelling aandacht voor nieuwe ontwikkelingen?

Meer informatie over de kwaliteitswijzer vindt u eveneens op www.onderwijsinspectie.be.

Wat de instelling goed doet, wat de instelling kan verbeteren en wat de instelling moet verbeteren komt aan bod bij 'Sterktes en zwaktes van de instelling'.

Het doorlichtingsverslag eindigt met een advies dat betrekking heeft op alle of op afzonderlijke structuuronderdelen van de instelling. De onderwijsinspectie kan drie adviezen uitbrengen:

- een gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de verdere erkenning van de instelling of van structuuronderdelen
- een beperkt gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de erkenning van de instelling of van structuuronderdelen als de instelling binnen een bepaalde periode voldoet aan de voorwaarden vermeld in het advies
- een ongunstig advies: het inspectieteam adviseert om de procedure tot intrekking van de erkenning van de instelling of van structuuronderdelen op te starten.

Bij een ongunstig advies beoordeelt de onderwijsinspectie bovendien of de instelling de vastgestelde tekorten zelfstandig kan wegwerken.

Binnen een termijn van dertig kalenderdagen na ontvangst van het definitieve verslag informeert de directeur van de instelling leerlingen, ouders en/of cursisten over de mogelijkheid tot inzage. De directeur van het centrum voor leerlingenbegeleiding informeert de centrumraad.

Binnen de dertig kalenderdagen na ontvangst moet de directeur van de instelling het verslag volledig bespreken tijdens een personeelsvergadering. Het bestuur van de instelling of zijn gemandateerde tekent het verslag voor gezien. Het bestuur stuurt het binnen dertig kalenderdagen na ontvangst terug naar de onderwijsinspectie en maakt eventueel melding van zijn opmerkingen.

De instelling mag het verslag niet gebruiken voor publicitaire doeleinden.

Meer informatie?

www.onderwijsinspectie.be en www.doorlichtingsverslagen.be

1. SAMENVATTING

Het Freinetatheneum De Wingerd is ontstaan in het Atheneum Wispelberg als apart pedagogisch project in de context van de Freinetpedagogie, maar is gedurende de voorbije tien jaar geëvolueerd tot een autonoom functionerende school. Organiek delen beide scholen hetzelfde schoolnummer en het studieaanbod spoort grotendeels. Het studieaanbod in De Wingerd bestaat in de eerste graad uit een A-stroom en in de tweede en derde graad uit een aantal studierichtingen aso met de polen humane wetenschappen, Latijn, moderne talen, wetenschappen en wiskunde.

De school is in de loop van haar bestaan gegroeid tot een 450-tal leerlingen en is sedert twee jaar gevestigd op een eigen campus op de Neermeerskaai. De leerlingenpopulatie is grotendeels autochtoon, met een thuissituatie die het pedagogisch project van de school sterk opvolgt en ondersteunt.

De school wordt geleid door een begeesterend directieteam dat bestaat uit één van de organieke adjunct-directeurs van de overkoepelende school en een door de pedagogische begeleidingsdienst vrijgesteld personeelslid. Beiden zijn van bij de start van het pedagogisch project bij de school betrokken.

In het Freinetproject staan projectmatig werken en coöperatief en zelfsturend leren centraal. De school probeert in haar onderwijsorganisatie een evenwicht te vinden tussen de realisatie van de eindtermen en leerplandoelstellingen binnen het reguliere onderwijs en het integreren van projectweken en –dagen. Ze wil jongeren vormen met een intellectuele bagage, een meervoudige intelligentie en persoonlijkheidskenmerken die slaagkansen in het hoger onderwijs garanderen. Ze creëert voor haar leerlingen een brede vorming met aandacht voor cognitieve, culturele, maatschappelijke en ecologische aspecten.

Het erkenningsonderzoek van de doorgelichte vakken leidt tot uiteenlopende resultaten. De leerplanrealisatie voldoet voor Nederlands en Latijn, maar niet voor wiskunde. Voor wiskunde zijn hiaten in de leerplanrealisatie het voornaamste probleem, maar ook voor Nederlands en Latijn is de leerplangerichtheid veeleer beperkt. De integratie van het Freinetproject in het vakkenonderwijs is uiteenlopend en niet altijd geënt op de leerplandoelen.

De leerbegeleiding is degelijk uitgebouwd, met een stevig engagement van de leerlingbegeleider. De samenwerking met het CLB verloopt goed. Er is een grote betrokkenheid van het volledige schoolteam, zowel voor het preventieve als het curatieve aspect van de leerbegeleiding. De leerlingenbesprekingen gebeuren via verschillende platformen, wat voorlopig nog leidt tot een versnipperde registratie van de gegevens over de leervorderingen en de leerbegeleiding. De school plant een digitaal leerlingvolgsysteem.

Inzake evaluatie heeft de school nog geen expliciete visie uitgewerkt over de afstemming van haar evaluatiepraktijk op het schooleigen project en de onderwijsdoelen geformuleerd in de leerplannen. Ook binnen de vakgroepen zijn daarover nog geen afspraken gemaakt, zodat het aandeel van kennis- en vaardigheidsdoelen in de evaluatie op vakniveau sterk kan verschillen. De evaluatie wordt structureel ondersteund door een transparant systeem dat de evaluatieperiodes, de verhouding tussen dagelijks werk en proefwerken en de minimale toetsfrequentie vastlegt. De studiebekrachtiging gebeurt volgens een tolerantietabel voor de bepaling van de strengheidsfactor in de deliberatie. In de eindafweging wegen evenwel prospectieve factoren door.

De schoolleiding ziet het als een belangrijke opdracht om het schoolteam in een non-hiërarchische structuur het schoolproject te laten dragen. Directe communicatie, een open schoolcultuur en laagdrempeligheid zijn voor het directieteam essentiële strategieën. Dit alles resulteert in een school met een aangenaam leef- en leerklimaat, met natuurlijke omgangsvormen en contacten tussen de personeelsleden en de leerlingen. De participatieve besluitvorming is zeer sterk uitgebouwd en inherent aan de schoolcultuur. Het volledige schoolteam, de ouders en leerlingen zijn hierbij betrokken. In het personeelsbeleid heeft de schoolleiding evenwel weinig armslag. Door de groei van het

leerlingenaantal is er een grote instroom van leraren uit andere scholen van de scholengemeenschap. Het is een blijvend aandachtspunt voor het schoolbeleid alle personeelsleden te motiveren voor het schoolproject.

Op logistiek, infrastructureel en financieel vlak zijn er ernstige beperkingen. Er is weinig financiële autonomie en de procedures voor aankoop en herstel verlopen moeizaam. Voor verschillende domeinen van het welzijnsbeleid, met name de organisatie, de veiligheid van de leer- en werkomgeving en de gezondheid en hygiëne, zijn het beleid en de ondersteuning door het schoolbestuur niet of onvoldoende uitgewerkt en zijn er ernstige tekorten vastgesteld.

De school verzamelt gegevens over haar leerprestaties, attestering en vervolgonderwijs. Ze kan hierover goede resultaten voorleggen. De voorbije jaren is het aantal A-attesten gestegen. De studieresultaten in het hoger onderwijs scoren positief.

2. FOCUS VAN DE DOORLICHTING

Op basis van het vooronderzoek en in het kader van een gedifferentieerde doorlichting heeft de inspectie structuuronderdelen/vakken en procesindicatoren/procesvariabelen geselecteerd voor onderzoek tijdens de doorlichtingsbezoeken.

De resultaten van de controle op de erkenningsvoorwaarden betreffende bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne, vindt u terug in een afzonderlijk verslag

2.1 Structuuronderdelen/vakken in de focus

Studierichting per graad		Basisvorming	Keuze/Specifiek gedeelte
Graad 1	A	Nederlands	Latijn
Graad 1	Artistieke vorming	Nederlands	
Graad 1	Latijn	Nederlands	Latijn
Graad 1	Moderne wetenschappen	Nederlands	
Graad 2 ASO	Humane wetenschappen	Nederlands, wiskunde	
Graad 2 ASO	Latijn	Nederlands, wiskunde	Latijn
Graad 2 ASO	Wetenschappen	Nederlands, wiskunde	
Graad 3 ASO	Humane wetenschappen	Nederlands	
Graad 3 ASO	Latijn-moderne talen	Nederlands	Latijn
Graad 3 ASO	Latijn-wiskunde	Nederlands, wiskunde	Latijn, wiskunde
Graad 3 ASO	Moderne talen-wetenschappen	Nederlands	
Graad 3 ASO	Wetenschappen-wiskunde	Nederlands, wiskunde	wiskunde

2.2 Procesindicatoren of -variabelen in de focus

Onderwijs

Begeleiding

Leerbegeleiding

Evaluatie

Evaluatiepraktijk

Rapporteringspraktijk

3. VOLDOET DE SCHOOL AAN DE ERKENNINGS- VOORWAARDEN?

Het onderzoek naar het voldoen aan de erkenningsvoorwaarden levert voor de geselecteerde structuuronderdelen/vakken het volgende op:

3.1 Latijn in de basisoptie Latijn, in de tweede graad aso Latijn en in de derde graad aso Latijn-moderne talen en Latijn-wiskunde

Voldoet

Motivering

- De leerplanrealisatie voldoet globaal in de drie graden. Voor een aantal aspecten in het onderwijs Latijn werd binnen de vakgroep een pertinente keuze gemaakt, waardoor er niet altijd aansluiting is bij de leerplandoelstellingen of de vakdidactiek voor het curriculum, zoals die in de leerplannen worden geformuleerd. Het grammaticaonderwijs is onvoldoende functioneel en gerationaliseerd. De grammaticaal-analytische lektuurmethode strookt niet met de in het leerplan uitgewerkte leesstrategie. In de evaluatie van het dagelijks werk krijgt de bevraging van grammatica en vocabularium op het taxonomische niveau van kennis een te groot gewicht. In de eerste graad vertrekt men van synthetisch samengestelde leesteksten en de leerplandoelstellingen m.b.t. cultuur krijgen onvoldoende aandacht. In de tweede en derde graad beantwoorden de opdrachten voor het realiseren van de specifieke eindtermen inzake onderzoekscompetentie nog niet volledig aan de verschillende fasen van leren onderzoeken. Anderzijds worden in de tweede en derde graad de leerplaninhouden m.b.t. lectuur zorgvuldig gerealiseerd. Binnen de vakgroep garanderen het onderlinge overleg en de aanwezige deskundigheid en werkmethode het wegwerken van de lacunes en het ombuigen van het taal- en leesonderwijs.
- In de eerste graad verloopt het grammaticaonderwijs voornamelijk buiten functionele context en mist een inductieve aanpak. De leerinhouden worden op een theoretische manier aangebracht en grotendeels buiten tekst- en zinsverband ingeoefend en getoetst. Daarbij wordt ten onrechte regelmatig gepeild naar actieve kennis van morfologie. Het nieuwe leerboek dat sedert het huidige schooljaar wordt gebruikt, voorziet in een meer lektuurgerichte benadering, maar de achterliggende taalopbouw, met name valentiegrammatica, wordt onvoldoende belicht. In de verwerving van het vocabularium verdienen woordverwantschap en het voortleven van woorden in moderne talen meer aandacht. Voor lectuur wordt intentioneel een lineaire leesstrategie gehanteerd, maar ze wordt niet expliciet aan de leerlingen aangeleerd en de leerlingen zijn tijdens het leesproces te weinig actief betrokken, o.a. omdat ze woordgroepen niet zelf afbakenen. Er worden geregeld culturele items behandeld, maar deze sluiten te weinig aan bij de leerplandoelstellingen. Tijdens de lesobservaties was er evenwel een zeer degelijke verwerking van receptie van tekstmateriaal in beeldende kunst.
- In de tweede graad wordt de grammaticale en lexicale kennis intensief gerepeteerd en aangevuld, opnieuw en expliciet buiten functionele context. Voor lectuur wordt het leerplan m.b.t. de literaire genres en de daaraan verbonden auteurs nauwgezet gevolgd. De gelezen teksten worden degelijk gesitueerd en besproken, met een opbouw in de kennis en het gebruik van stilistische elementen. De keuze voor de grammaticaal-analytische lektuurmethode hypothekeert evenwel het leestempo en de hoeveelheid gelezen tekst.
- In de derde graad wordt grotendeels dezelfde werkwijze gehanteerd en globaal gelden dus dezelfde bemerkingen. Er is ook groeiende aandacht voor de receptie van de klassieke literatuur, zowel in literatuur als in beeldende kunsten,

actualisering van het tekstmateriaal en de vergelijking van verschillende soorten literaire vertalingen. De deelname aan de klassikale Latijnolympiade kan een meerwaarde betekenen, maar de bestede lestijd is veel te uitvoerig.

- De specifieke eindtermen m.b.t. onderzoekscompetentie worden gedeeltelijk gerealiseerd. Reeds van in de tweede graad verwerken de leerlingen onder begeleiding een aantal opdrachten. In de derde graad zijn er opdrachten binnen een project Romeins eten en de Romereis. Impliciet worden hierbij de verschillende fasen van de onderzoeksvaardigheden doorlopen, maar uit de werkstukken blijkt niet altijd dat men is uitgegaan van een onderzoeksvraag of hypothese.
- De materiële uitrusting voor de lessen Latijn voldoet. Er is geen vaklokaal, maar er zijn voldoende leermiddelen voorhanden. De recentelijk geïnstalleerde beamers in de klaslokalen worden nog uiteenlopend gebruikt, maar ze bieden zeker een meerwaarde. De ICT-uitrusting is voldoende toegankelijk en wordt geregeld gebruikt.
- De evaluatiepraktijk vertoont een aantal onevenwichten. In de evaluatie van het dagelijks werk overwegen kleine, frequente toetsen over grammatica en vocabularium, zonder afbakening van de verschillende leerplancomponenten in het puntengewicht; lectuur en cultuur komen daarin niet aan bod. De grotere toetsen en de proefwerken bevatten een beter evenwicht, maar de bevraging grammatica verloopt tot en met de tweede graad niet functioneel en vooral in de tweede graad is het gewicht daarvan (te) groot. Bij lectuur wordt genuanceerd gepeild naar vertaling, tekstbegrip, realia en bespreking, maar de bevraging is overwegend reproductief. Vooral in de derde graad mist men hierbij kansen voor transfer van kennis en vaardigheden. De toetsen en proefwerken leesvaardigheid betreffen een zeer kort tekstfragment, wat aangeeft dat ook tijdens de lectuurlessen het leestempo veeleer laag is. Bovendien kan het frequenter toetsen van leesvaardigheid bijdragen tot een meer procesgerichte evaluatie. Vanaf de tweede graad zijn de proefwerken consequent taxonomisch opgesteld. In alle leerjaren is er evenwel een (gedeeltelijk) hergebruik van de proefwerkopgaven. De resultaten van de leerlingen zijn uiteenlopend.
- In het eerste leerjaar van de eerste graad zijn er een aanzienlijk aantal lage resultaten. Overeenkomstig de aard van de toetsen in het dagelijks werk, waar kennis primeert op (het toepassen van) vaardigheden, liggen in alle leerjaren deze cijfers aanzienlijk hoger dan in de proefwerken.
- Inzake leerbegeleiding heerst er in alle lesgroepen een aangenaam leef- en leerklimaat. De leerlingen zijn over het algemeen betrokken bij het lesgebeuren, zijn mondig en geven blijk van een brede interesse. Bij vragen – ook buiten de directe lesfocus – worden leerlingen aangemoedigd tot het zelf opzoeken. De evaluatie wordt evenwel te weinig benut als hefboom voor leren leren. De klassikale correctie van toetsen leidt niet tot een individuele verbetering van de fouten door de leerlingen. Verder doen de keuzes m.b.t. het grammaticaonderwijs en de lectuurmethode, de kennisgerichte evaluatie en de gestuurde opdrachten in het kader van onderzoekscompetentie vragen rijzen bij de vakoverschrijdende eindtermen leren leren. Ook in de context van het Freinetproject van de school, waar vooral wordt ingezet op de pedagogisch-didactische waarden, o.a. verzelfstandiging en zelfsturing, en coöperatief en ervaringsgericht onderwijs gelden dezelfde bemerkingen.

3.2 Nederlands in 1A, in de basisopties Latijn, Moderne wetenschappen, Artistieke vorming, in de tweede graad aso Latijn, Wetenschappen, Humane wetenschappen en in de derde graad aso Latijn-wiskunde, Latijn-moderne talen, Wetenschappen-wiskunde, Moderne talen-wetenschappen en Humane wetenschappen

Voldoet

Motivering

- De vakdoorbrekende projectwerking resulteert in een goede integratie van vaardigheden en de realisatie van een brede harmonische vorming. Het activerend onderwijs stimuleert de creativiteit en de taalvaardigheid van de leerlingen. Impliciet wordt hierdoor een redelijk aantal leerplandoelen gedekt, maar een betere afstemming op de leerplannen zou tot een hoger rendement leiden.
- De lage leerplangerichtheid komt tot uiting in de beperkte aansluiting bij de tekstsoorten die de leerplannen vermelden, de overwegend deductieve aanpak van taalbeschouwing en de historisch-biografische benadering van literatuur.
- Zowel horizontaal als verticaal vertoont het curriculum weinig samenhang. Door het ontbreken van een consistente opbouw van het leerstofaanbod ontstaan hiaten en overlappingen en niveauverschillen in de complexiteit van de taaltaken. De vaardigheden komen voldoende aan bod, maar worden niet progressief opgebouwd op basis van de tekstkenmerken en verwerkingsniveaus die de leerplannen voor elke graad definiëren.
- Dit manifesteert zich het duidelijkst in de evaluatie. De verhouding tussen kennis en vaardigheden varieert naargelang van de individuele leraar. Er zijn ook grote verschillen in het gewicht van de vaardigheden onderling. De beoordeling van spreken en schrijven vertoont eveneens leraargebonden verschillen. De criteria daarvoor zijn onvoldoende geënt op de leerplannen. Dat geldt ook voor vakspecifieke attitudes die niet betrokken worden in de evaluatie. Over het algemeen bevindt de evaluatie zich op het reproductieniveau. Dit manifesteert zich het duidelijkst in de evaluatie van literatuur in de derde graad en de evaluatie van taalbeschouwing met geen of een heel beperkte context.
- De evaluatiepraktijk is in te beperkte mate ingebed in de leerbegeleiding. De klassikale toetsbespreking wordt niet gevolgd door de individuele verbetering door de leerling. Daardoor ontbreekt een belangrijke fase in het toetsproces: het inzicht in de oplossingsstrategie die van de evaluatie een leermoment maakt. Vooral voor de schrijfvaardigheid is dit een gemiste kans. Tekstrevisie is immers een belangrijke schrijfstrategie. De evaluatie wordt ook niet door iedereen aangewend om de eigen onderwijs- en evaluatiepraktijk bij te sturen. Dat blijkt o.m. uit het hergebruik van proefwerkvragen.
- Het leren van de leerlingen wordt gestimuleerd door het gevarieerd gebruik van activerende en coöperatieve werkvormen en het uitvoeren van ervaringsgerichte opdrachten. De leraren geven geregeld tips om de leerstof te verwerken, maar een verticale opbouw van leren leren ontbreekt. Er zijn in de projecten aanknopingspunten voor een groei van onderzoekend leren naar leren onderzoeken, maar die worden niet doelgericht in een leerlijn geplaatst. Het potentieel dat de projecten inhouden, wordt niet expliciet genoeg gericht op competentie-ontwikkeling.
- De leraren zijn alert voor leerproblemen, bieden vraaggestuurde remediëring en respecteren de afgesproken handelingsplannen. Weinig bevorderlijk voor het leerproces is het leraargebonden ongestructureerd (en soms gedateerd) lesmateriaal.
- De uitrusting voldoet aan de minimale vereisten van het leerplan en wordt adequaat ingezet tijdens de onderwijsactiviteiten.
- Kansen voor de optimalisering van de leerplanrealisatie liggen in formeel vakoverleg, gezamenlijke leerplanstudie en deskundigheidsbevordering. Een bedreiging vormen de

verschuivingen in het lerarenbestand als gevolg van de onmogelijkheid om een schooleigen personeelsbeheer te voeren.

3.3 Wiskunde in de tweede graad aso Latijn, Wetenschappen en Humane wetenschappen en in de derde graad aso Latijn-wiskunde en wetenschappen- wiskunde

Voldoet niet

Motivering

- In de studierichtingen Latijn, wetenschappen en humane wetenschappen in de tweede graad aso en in de studierichtingen Latijn-wiskunde en wetenschappen-wiskunde in de derde graad aso is het geboden wiskundeonderwijs van een gedegen niveau, maar de decretale en reglementaire bepalingen worden niet volledig nageleefd. Er zijn hiaten in de leerplanrealisatie, problemen rond optimaal gebruik van de onderwijstijd en een onvoldoende gelijkgerichtheid binnen de vakgroep. Het erkenningsonderzoek wijst uit dat de onderwijsdoelstellingen niet bereikt worden. Het kwaliteitsonderzoek toont aan dat de vakgroep niet in staat is om de kwaliteit van haar eigen processen te onderzoeken en te bewaken: de aandacht voor doelgerichtheid, ondersteuning, doeltreffendheid en ontwikkeling is zwak.
- In de tweede graad worden de leerplandoelen van het onderdeel ruimtemeetkunde en meerdere andere meetkundige doelstellingen niet aangeboden². De ICT-toepassingen zijn schaars zodat de betrokken eindtermen slechts minimaal worden ingevuld. In het kader van het pedagogisch project kiest de school voor het inrichten van diverse vakoverstijgende projecten en extra muros activiteiten. De band met de leerplanrealisatie wiskunde is doorgaans weinig reëel, zodat er veel functionele onderwijstijd wegvalt. In de studierichting wetenschappen en Latijn worden onder andere het onderdeel rijen en de component statistiek wegens tijdsgebrek doorgeschoven naar de derde graad. Daarmee wordt het leerplan niet in hoofde van elke leerling gerealiseerd.
- In de derde graad worden de specifieke eindtermen van de onderzoekscompetentie niet aangeboden. ICT-toepassingen komen te sporadisch voor, waardoor de betrokken specifieke eindtermen en leerplandoelen³ slechts fragmentarisch en eenzijdig worden gerealiseerd. Ook in de derde graad staat de functionele onderwijstijd onder druk omwille van de extra georganiseerde projecten en activiteiten. De keuze om desondanks toch nog meerdere uitbreidingsonderwerpen aan te bieden is moeilijk te verantwoorden. Bovendien gaat er nogal wat tijd naar het bijwerken van leerplanhiaten uit de tweede graad. Al deze omstandigheden hebben repercussies op de diepgang van het onderwijsproces en leiden ertoe dat niet alle leerplandoelen evenwichtig kunnen worden gerealiseerd.
- De leraren gebruiken een handboek, leraarafhankelijk aangevuld met bijkomende kopieën. De leerstof- en leerboekgerichtheid overheersen, de klemtoon ligt op leerstof verwerven en de leerplandoelen zijn niet altijd consequent het uitgangspunt. Er is bovendien een grote heterogeniteit in de didactische aanpakken van de verschillende leraren, met name van de keuze voor doceren als klassieke werkvorm aan de ene kant van het spectrum, tot het instellen van ongewoon open leergesprekken die eerder sociaal-filosofisch dan wiskundig gekleurd zijn, aan de andere kant. Zowel in het ene als in het andere geval worden er kansen gemist voor het verhogen van het onderwijsrendement. De leraren zijn nog niet sterk in het hanteren van efficiënte interactieve werkvormen om het inslijpen en het verwerken van de leerinhouden te ondersteunen. Bindingen van wiskundetopics met realistische toepassingscontexten worden zelden gemaakt.
- De leermiddelen om de doelstellingen te realiseren voldoen. Omdat de school in een expansiefase zit zijn de lokalen vaak krap bemeten, wat het gebruik van activerende

² Leerplandoelen (O/2/2004/087): 111, 112, 129 tot 136.

³ Leerplandoelen (O/2/2006/425): 54, 55, 80, 84, 115, 116.

werkvormen en differentiatie niet vergemakkelijkt. Los daarvan zijn er groeikansen om ICT op een functionele wijze in het onderwijs- en het leerproces in te schakelen.

- De evaluatie is representatief voor het gegeven onderwijs: ze is conventioneel, en product- en kennisgericht. De beoordelingen bij toetsen en proefwerken zijn betrouwbaar en transparant. De proefwerkvragen zijn verzorgd, maar toetsen enkel het gemiddelde beheersingsniveau. Differentiatie in moeilijkheidsgraad komt, op enkele uitzonderingen na, niet voor. De evaluatiecultuur is vooral een testcultuur. Er is weinig aandacht voor de evaluatie van inzichten, van vaardigheden en eventueel van vakattitudes, opgenomen in de leerplandoelstellingen. Procesevaluatie en initiatieven rond zelfevaluatie en/of peer-evaluatie maken geen deel uit van de evaluatiepraktijk. De terugkoppeling van de behaalde resultaten is weinig geïndividualiseerd. Toch is de remediërbereidheid van de leraren reëel en zijn de remediëringsacties frequent. De effectiviteit ervan wordt echter onvoldoende structureel bewaakt.
- Over de schooljaren heen zijn er opvallend veel jaartekorten voor wiskunde in de studierichtingen van de tweede graad aso, soms in het eerste leerjaar, soms in het tweede. Dat deze hoofdzakelijk te wijten zouden zijn aan niet gevolgde adviezen door de ouders is weinig overtuigend. De school heeft nog geen analyse gemaakt van de evaluatiepraktijk voor wiskunde in de tweede graad. De soms hoge percentages mislukkingen hypothekeren nochtans ernstig de realisatie van de wiskunde leerplannen in de tweede graad.
- De vakgroep neemt geen sturende rol op en de werking wordt gekenmerkt door een gebrek aan gelijkgerichtheid. De vakgroep slaagt er niet in om tot afspraken te komen over een gezamenlijke didactische aanpak, over activerende evaluatievormen, over verticale samenhangen, enz. Ook de professionalisering wordt niet gecoördineerd vanuit de vakgroep. Interessante individuele initiatieven van leraren worden niet geconsolideerd op vakgroepe niveau. Het ontbreken van een ondersteunende vakgroepwerking is mede de oorzaak van de knelpunten rond de leerplanrealisatie. Het beleid volgt de leerplanrealisatie niet systematisch op. De school heeft de problematiek onderkend en nam recent een eerste initiatief met de instelling van een werkgroep wiskunde-wetenschappen.
- De afgestudeerde leerlingen van Latijn-wiskunde en wetenschappen-wiskunde stromen vlot door naar het hoger onderwijs en ze behalen daar meer dan behoorlijke resultaten.

4. BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?

Het onderzoek naar de kwaliteit en de kwaliteitsbewaking van de geselecteerde procesindicatoren of -variabelen levert het volgende op:

4.1 Begeleiding

4.1.1 Leerbegeleiding

De vaststellingen wijzen op redelijke tot sterke aandacht voor:

- ondersteuning
- doeltreffendheid
- ontwikkeling.

- De leerlingbegeleiding, en meer specifiek de leerbegeleiding, gebeurt degelijk en met veel zorg. Vanuit het eigen lesurenpakket stelt de school een voltijdse leerlingbegeleider aan die samen met de CLB-medewerker de cel leerlingenbegeleiding vormt. De leerlingenpopulatie is nagenoeg uitsluitend autochtoon en komt uit overwegend ondersteunende en schoolbetrokken thuissituaties.

- Het volledige schoolteam is bij de leerbegeleiding betrokken. Voor de eerste graad is preventief een bundel leren leren ontworpen, met een versie voor de leerlingen en ook voor de ouders, ter ondersteuning van het leren van hun kinderen. Deze bundel wordt in het wekelijkse klassenraaduur behandeld. In het eerste leerjaar worden door de leraren taken, lessen en opdrachten in een on-line schoolagenda ingebracht. Curatief en remediërend zijn er structurele bijlessen Frans en wiskunde. Voor de overige vakken en in de tweede en de derde graad werken de leraren regelmatig op vrijwillige basis leerlingen bij.
- Op klas- en vakniveau mist men kansen om de evaluatie te integreren in de leerbegeleiding. De toetsen worden wel klassikaal besproken, maar er volgt geen individuele correctie door de leerlingen. In een aantal gevallen zijn de correctiemodellen digitaal beschikbaar, maar deze praktijk is nog niet veralgemeend.
- De leerlingenbesprekingen verlopen via verschillende platformen, o.a. in de cel leerlingenbegeleiding, tijdens de teamvergaderingen, de klassenraden n.a.v. de rapporten en de klasgesprekken met de klasleraren in de wekelijkse klassenraden.
- In de eerste graad worden de leerlingen via de leerlingenbesprekingen doorverwezen voor leerbegeleiding, individueel of in kleine groepen. In de tweede en derde graad melden leerlingen zichzelf aan. De school wil zo, in aansluiting bij haar pedagogisch project, bij de leerlingen de verantwoordelijkheid voor het eigen leerproces stimuleren. De leerlingen worden vooral begeleid in het bijsturen van hun studiemethode, maar nog niet in het leren ontdekken of reguleren van leerstijlen. In de context van de vakoverschrijdende eindtermen leren leren en de visie van de school op zelfsturend en coöperatief leren en ontwikkelen van meervoudige intelligentie bestaan hierin evenwel nog groeikansen.
- De leerlingengegevens worden manueel geregistreerd in verschillende documenten, onder meer in de individuele volgfiche van de leerlingbegeleider en in de verslagen van de klassenraden. Deze procedures leiden tot een versnippering van de gegevens. De afspraken voor de vakgebonden remediëringslessen worden opgenomen, maar de gegevens over de uitvoering ervan niet. Om een beter overzicht van de begeleidingsacties te genereren plant de school een digitaal leerlingenvolgsysteem. Het daarin mee opnemen van de bereikte effecten is een aandachtspunt.
- Voor leerlingen met leer- en ontwikkelingsstoornissen worden een charter en een handelingsplan opgesteld. Deze worden via de teamvergaderingen en gesprekken met ouders en leerlingen, voortdurend geëvalueerd en bijgestuurd. Ter ondersteuning van de leraren en medeleerlingen werkt men ook aan het inventariseren van de problematiek van de verschillende leerstoornissen en van de te nemen sticordimaatregelen⁴.
- Inzake de ontwikkeling van onderzoeksvaardigheden moet de school een inhaalbeweging maken. Ze werkt aan een project dat vanaf volgend schooljaar zal starten en waarin de specifieke eindtermen over onderzoekscompetentie in de tweede en derde graad zullen worden gerealiseerd. In een clustering van vakken wil men deels onder begeleiding en deels zelfstandig een aantal door de leerlingen gekozen thema's behandelen.

4.2 Evaluatie

4.2.1 Evaluatiepraktijk

De school staat voor wat betreft de kwaliteitsbewaking van deze indicator/variabele aan het begin van een ontwikkelingsproces.

⁴ Sticordimaatregelen zijn een geheel van stimulerende, compenserende, remediërende en dispenserende maatregelen ten behoeve van leerlingen met leerstoornissen.

Motivering

- De school heeft nog geen expliciete visie uitgewerkt over de afstemming van haar evaluatiepraktijk op het schooleigen project en de onderwijsdoelen geformuleerd in de leerplannen. De verantwoordelijkheid voor de inhoudelijke invulling van de evaluatie wordt bij de individuele leraar gelegd en bij uitbreiding bij de vakgroepen. Die hebben daarover nog geen formele afspraken vastgelegd, zodat het aandeel van kennis- en vaardigheidsdoelen in de evaluatie op vakniveau sterk kan verschillen. Over het algemeen weegt de evaluatie van cognitieve doelen zwaarder door, zodat de vaardigheidsdoelen uit de leerplannen ondergewaardeerd worden. Vakspecifieke attitudes worden vooralsnog niet in de evaluatie betrokken.
- De evaluatie wordt structureel ondersteund door een transparant systeem dat de evaluatieperiodes, de verhouding tussen dagelijks werk en proefwerken en de minimale toetsfrequentie vastlegt.
- Evaluatietechnieken die de leerlingen bij de evaluatie betrekken (zelf- / peerevaluatie) zijn geïntegreerd in de projectwerking en geraken stilaan ingeburgerd in een aantal vakken. De criteria die daarvoor gebruikt worden, kunnen evenwel beter op de leerplandoelen geënt worden.
- De evaluatiepraktijk is overwegend gericht op resultaatbepaling. Dat blijkt uit de aanpak van de toetscorrectie. De leerlingen krijgen doorgaans niet de gelegenheid de toetsen eigenhandig te verbeteren. Hierdoor is de evaluatiepraktijk beperkt ingebed in de leerbegeleiding als hefboom voor de bijsturing van het leerproces. Het leraargebonden hergebruik van proefwerkvragen wijst er ook op dat de evaluatie niet aangewend wordt om te reflecteren over de eigen onderwijs- en evaluatiepraktijk.
- De studiebekrachtiging gebeurt op basis van een deliberatiereglement dat het gecumuleerd resultaat van dagelijks werk en proefwerken gekoppeld aan het aantal lestijden voor een vak afzet tegen een zgn. tolerantietabel. Daarin wordt de strengheidsfactor berekend die bepaalt of een leerling in aanmerking komt voor deliberatie. Bij de afweging van de eindbeslissing wegen prospectieve factoren door. Deze werkwijze resulteert in een stijgend aantal A-attesten. Uitgestelde beslissingen worden conform de regelgeving genomen.
- De school verzamelt gegevens over haar evaluatiepraktijk (leerprestaties, attestering, outcomes), maar kan die niet aftoetsen aan expliciete doelstellingen omdat haar evaluatiepraktijk doelgerichtheid mist. Uit de gegevens blijkt evenwel dat de school goede resultaten kan voorleggen zowel wat de leerprestaties als de resultaten in het hoger onderwijs betreft.

4.2.2 *Rapporteringspraktijk*

De vaststellingen wijzen op redelijke tot sterke aandacht voor:

- ondersteuning
- doeltreffendheid
- ontwikkeling.

Motivering

- De school rapporteert uitvoerig over de leerprestaties zowel schriftelijk als mondeling. Het rapport is overwegend cijfermatig met vermelding van de mediaan. De commentaren zijn doorgaans aanmoedigend geformuleerd, maar bevatten weinig leerbevorderende informatie. Semestrieel wordt via een attitudewijzer gerapporteerd over gedrag en studiehouding.
- Het tekort aan kwaliteitsvolle rapportcommentaren wordt ruimschoots gecompenseerd door talrijke mondelinge feedbackmomenten. Voor de ouders is er naast de klassieke oudercontacten nog een wekelijks contactmoment mogelijk. Zij krijgen inzagerecht in de toetsen en worden uitgenodigd voor informatie over de projectwerking. Terugkoppeling naar de leerlingen gebeurt door de klastitularis tijdens een wekelijks klasgesprek.

- Op de individuele synthesebladen voldoet de school aan de motiveringsplicht van B- en C-attesten. Zij doet dit evenwel aan de hand van standaardzinnen die niet toegesneden zijn op de specifieke context van de individuele leerling. Zij onderbouwt de motiveringen niet met verwijzing naar gepresteerde remediëringsacties. Dergelijke verwijzingen worden overigens niet gefaciliteerd door het feit dat remediëring op vakniveau niet geregistreerd wordt. Het ontbreken van een coherent leerlingvolgsysteem bemoeilijkt de synthese van de doorslaggevende gegevens uit het leerlingdossier.
- De school verstrekt schriftelijke adviezen die aansluiten bij de genomen beslissing. Daarin doet zij suggesties voor het voortzetten van de studies en geeft raadgevingen inzake studiemethode.
- Door de frequente contacten met ouders houdt de school de vinger aan de pols voor wat de kwaliteit van haar rapporteringspraktijk betreft. Zij stuurt bij als blijkt dat er hiaten zijn in de informatieverstrekking.

5. ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL

Het onderzoek naar het algemeen beleid van de school levert volgende vaststellingen op:

- De school wordt geleid door een begeistertend directieteam dat bestaat uit een van de organieke adjunct-directeurs van de overkoepelende school en een door de pedagogische begeleidingsdienst vrijgesteld personeelslid. Beiden zijn van bij de start van het pedagogisch project bij de school betrokken.
- Het directieteam voert, conform de eigenheid van het schoolproject, een volkomen gedeeld leiderschap, in samenspraak met en met grote betrokkenheid van het volledige schoolteam. De ouders zijn sterk bij de schoolwerking betrokken via allerlei werkgroepen.
- De schoolleiding ziet het als een belangrijke opdracht om het schoolteam in een non-hiërarchische structuur het schoolproject, dat grote inzet en engagement vergt, te laten dragen. Directe communicatie, een open schoolcultuur en laagdrempeligheid zijn voor het directieteam essentiële strategieën. Dit alles resulteert in een school met een aangenaam leef- en leerklimaat, met natuurlijke omgangsvormen en contacten tussen de personeelsleden en de leerlingen.
- Qua visieontwikkeling ziet de school zich enerzijds geplaatst in de juridische context van de overheid en anderzijds binnen de beleidslijnen van het schoolbestuur. Men beoogt de realisatie van eindtermen en leerplandoelstellingen te verzoenen met de Freinetpedagogie door het normale lesverloop geregeld te onderbreken door projectdagen en –weken. De school wil jongeren vormen met een intellectuele bagage, een meervoudige intelligentie en persoonlijkheidskenmerken die slaagkansen in het hoger onderwijs garanderen. Op deze manier creëert ze voor haar leerlingen een brede vorming met aandacht voor cognitieve, culturele, maatschappelijke en ecologische aspecten. Als enige Freinetschool op secundair niveau met een zesjarige cyclus in Vlaanderen geeft de school evenwel de nood aan een referentiekader aan. In deze context zoekt ze contact, overleg en uitwisseling met scholen in het buitenland. M.b.t. coöperatief leren en het opzetten van een krachtige leeromgeving zijn degelijke visieteksten uitgeschreven, die hun weerspiegeling vinden in de vakoverschrijdende projecten. Binnen de vakgroepwerking en in het vakkenonderwijs zijn de implementatie en realisatie van het schoolproject evenwel nog niet didactisch ingebed. Ook blijken de leerplangerichtheid en –realisatie in de doorgelichte vakken veeleer laag. Het is een uitdaging voor het volledige schoolteam om binnen een degelijke vakgroepwerking de Freinetprincipes te integreren in het realiseren van de (specifieke en vakoverschrijdende) eindtermen en leerplandoelstellingen.
- De school is de voorbije jaren erg gegroeid. Sedert twee schooljaren is ze gehuisvest op een eigen campus. Dat moet de schoolleiding de ruimte geven om haar beleid en visie verder uit te bouwen. Op verschillende domeinen is er hiervoor evenwel weinig

armslag. Inzake het personeelsbeleid is de school afhankelijk van de procedures voor aanwerving en inzetbaarheid die binnen het schoolbestuur zijn uitgezet. Door de groei van de school is er ook een grote instroom van personeelsleden vanuit andere scholen van de scholengemeenschap. Het is voor de directie belangrijk, maar ook zeer arbeidsintensief, om het volledige schoolteam te motiveren voor en in te zetten in de specifieke schoolcontext. Het directieteam maakt werk van functionerings- en evaluatiegesprekken. Op formele basis gebeurt dat vooral bij nieuwe personeelsleden.

- Ook op logistiek, infrastructureel en financieel vlak wordt de school geconfronteerd met ernstige beperkingen. Ze heeft weinig financiële autonomie en voor het onderhoud van het schoolgebouw is men opnieuw afhankelijk van het schoolbestuur. De procedures voor aankoop en herstel blijken log en de wachttijden lopen aanzienlijk op. Voor verschillende domeinen van het welzijnsbeleid, met name de organisatie, de veiligheid van de leer- en werkomgeving en de gezondheid en hygiëne, zijn het beleid en de ondersteuning door het schoolbestuur niet of onvoldoende uitgewerkt en zijn er ernstige tekorten vastgesteld. Deze laatste vaststellingen leiden tot een gunstig in de tijd beperkt advies voor het welzijnsbeleid.
- De participatieve besluitvorming is zeer sterk uitgebouwd en inherent aan de schoolcultuur. De officiële participatieorganen functioneren conform de regelgeving. Daarbuiten is er directe participatie van het volledige schoolteam in het schoolbeleid via wekelijkse vergaderingen. De ouders zijn hierin eveneens een sterk betrokken partij via werk- en feedbackgroepen. De leerlingen zijn vertegenwoordigd via de leerlingenraad. In de wekelijkse klassenraden nemen zij afwisselend de rol van voorzitter, secretaris en lokaalonderhoud op. Verder bestaat er tussen alle schoolgeledingen een laagdrempelige communicatie.
- De kwaliteitszorg is aanwezig, maar kan nog sterker worden uitgebouwd. Vanuit het schoolbestuur werd een enquête over het welbevinden bij personeelsleden, ouders en leerlingen georganiseerd, die degelijk werd geanalyseerd en waaruit een aantal prioriteiten en bijstellingen werden geselecteerd. Deze worden geleidelijk in de schoolwerking geïmplementeerd. De school heeft intern een project, de 3 B-oefening, opgestart waarin ze opneemt wat men wil behouden, bannen en bereiken.

6. STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL

6.1 Wat doet de school goed?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden:

- De leerprestaties.
- De resultaten in het hoger onderwijs.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen:

- Het leer- en leefklimaat.
- De aandacht voor de brede vorming.
- De vakoverschrijdende projectwerking.
- De begeleiding van leerlingen met leerproblemen.
- Het engagement van het schoolteam.
- Het welbevinden van de leerlingen.

Wat betreft het algemeen beleid:

- Het begeistereerd leiderschap.
- De betrokkenheid van het schoolteam, de ouders en de leerlingen.
- De participatieve besluitvorming.
- De bewaking van het pedagogisch project..

6.2 Wat kan de school verbeteren?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden:

- De realisatie van de specifieke eindtermen m.b.t. onderzoekscompetentie.
- De leerplanrealisatie voor Nederlands.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen:

- De leerplangerichtheid.
- De evaluatiepraktijk.
- De vakgroepwerking als hefboom voor de horizontale en verticale samenhang.
- De verticale opbouw van de leerbegeleiding.
- De registratie van vakgebonden remediëringsinitiatieven.

Wat betreft het algemeen beleid:

- De mogelijkheid voor de schoolleiding van De Wingerd om een personeelsbeheer te voeren op maat van het pedagogisch project van de school.
- De aansturing en de opvolging van de leerplanrealisatie.

6.3 Wat moet de school verbeteren?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden:

- De leerplanrealisatie voor wiskunde in de tweede graad aso en in de derde graad in Latijn-wiskunde en wetenschappen-wiskunde.
- M.b.t. het welzijnsbeleid: De organisatie van het welzijnsbeleid, de veiligheid van de leer- en werkomgeving, de gezondheid en hygiëne.

7. ADVIES

In uitvoering van het Decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 is het advies voor erkenning

BEPERKT GUNSTIG

omwille van het onvoldoende realiseren van de leerplandoelstellingen voor

STRUCTUURONDERDEEL	Basisvorming	Keuze/Specifiek gedeelte
Graad 2 ASO Humane wetenschappen	wiskunde	
Graad 2 ASO Latijn	wiskunde	
Graad 2 ASO Wetenschappen	wiskunde	
Graad 3 ASO Latijn-wiskunde	wiskunde	wiskunde
Graad 3 ASO Wetenschappen-wiskunde	wiskunde	wiskunde

8. REGELING VOOR HET VERVOLG

Het bestuur van de instelling moet **vanaf 1 mei 2015** kunnen aantonen dat de tekorten met een beperkt gunstig advies in voldoende mate werden geremedieerd.

Namens het inspectieteam, de inspecteur-verslaggever:

Liesbet Waumans

Datum van verzending aan de directie en het bestuur van de instelling:

Voor kennisname
Het bestuur of zijn gemandateerde

Geert Baudoncq